

Laglig migration för arbete och studier

Möjligheter att få uppehållstillstånd i Sverige för personer som saknar skyddsbehov

Bernd Parusel

Varje år genomför ett stort antal människor riskfyllda, irreguljära resor till Europa för att söka asyl, exempelvis över Medelhavet. Europeiska unionens medlemsländer, inklusive Sverige, har länge försökt att med restriktiva åtgärder minska denna typ av migration, dock utan bestående framgångar. En fråga som då kan ställas är om det är möjligt att styra om irreguljära migrationsflöden till säkra och lagliga kanaler genom att ta emot vissa grupper, vilka idag ofta reser irreguljärt, som arbetstagare eller studenter.

Inledning

Under 2022 har antalet irreguljära inresor i EU återigen stigit jämfört med åren efter den ansträngda flyktingsituationen 2015 (Frontex 2023). I början av 2023 syns många tecken på att politiska beslutsfattare är oroliga över en uppreppning av tidigare kriser i migrationshanteringen.

Migrationsituationen vid de huvudsakliga irreguljära rutterna till EU och vid EU:s yttre land- och sjögränser beskrivs ibland som "mixed migration" (Murphy 2014). Med "blandad migration" menas att många människor som försöker komma till EU via dessa rutter är personer i behov av internationellt skydd medan andra inte är det. Om skyddsbehövande lyckas

resa in och ansöker om asyl kan de få flyktingstatus eller andra typer av skydd. För de som inte bedöms ha skyddsbehov enligt internationell flyktingrätt, EU-rätten eller nationella asylregler finns ofta inga säkra alternativ i EU. Även om deras skäl att fly till EU, till exempel ekonomisk utsatthet eller försämrade levnadsvillkor till följd av kriser eller katastrofer, kan kännas lika angelägna, förväntas de återvända till hemlandet. Ibland är det svårt att, på ett tydligt sätt, särskilja vem som främst migrerar av skyddsskäl och vem som har andra motiv. En individ kan också fly av ekonomiska anledningar men samtidigt ha skyddsskäl (Long 2015).

EU och dess medlemsstater har i många år försökt att begränsa den irreguljära migrationen av både skyddsbehövande och andra migranter genom exempelvis åtgärder för att stärka gränskontrollerna, bekämpning av människosmuggling och människohandel, försök att undanröja påstådda "tilldragningsfaktorer" ("pull-faktorer") samt migrationsförebyggande insatser i länder utanför EU. Än så länge verkar dessa åtgärder inte ha gett några långsiktiga effekter i önskad riktning. Den irreguljära migrationen fortsätter, och när en migrationsrutt stängs uppstår ofta en annan – som kan bli ännu farligare för de människor som reser på den. Parallellt söker experter, forskare och politiker därför också andra möjliga lösningar. En viktig sådan skulle kunna vara att försöka styra om den farliga, irreguljära migrationen mot säkrare, lagliga alternativ.

För skyddsbehövande personer kan lagliga vägar handla om vidarebosättningsprogram för kvotflyktingar, andra typer av humanitära uttagnings- och mottagandeprogram, och möjligheter att ansöka om humanitära viseringar (SOU 2017:103). För människor utan etablerade skyddsbehov kan det i stället handla om möjligheter att få visum eller uppehållstillstånd för t.ex. familjeåterförening, arbete eller studier.

Frågeställningar

Inom ramen för det övergripande temat – lagliga vägar till EU – fokuserar denna Delmi Policy Brief på den snävare frågan om, och i så fall hur, befintliga regler i Sverige för migration för arbets- eller utbildningsändamål kan fungera som lagliga migrationsalternativ för personer som anses sakna skyddsbehov och som idag ofta reser irreguljärt. Policy Briefen analyserar lagstiftning och migrationspolitik i Sverige och lyfter fram det svenska systemet för arbetskraftsinvandring som ett intressant exempel på en laglig väg till EU. Detta system skulle kunna vidareutvecklas för att bidra till att

möta de utmaningar som den irreguljära migrationen medför. Utvecklingspotential finns även när det gäller mottagandet i Sverige av unga människor för akademiska studier och andra typer av utbildning.

Frågan om lagliga vägar aktualiseras också i samband med kriget i Ukraina. Till skillnad mot många andra skyddsökande har ukrainska medborgare och vissa andra grupper från Ukraina sedan början av den ryska invasionen i slutet av februari 2022 kunnat resa in i EU lagligt och har tagits emot inom ramen av det så kallade massflyktsdirektivet, som aktiverades i början av mars 2022 (Parusel & Varfolomieieva 2022; Karageorgiou & Stoyanova 2022). Det tillfälliga skyddet enligt massflyktsdirektivet är dock endast en preliminär lösning i längst tre år. När det går ut och inte längre kan förlängas uppstår därmed frågan om vilka andra lagliga grunder för att resa in och stanna i EU och Sverige som finns — eller bör finnas — för personer från Ukraina.

Den här policy briefen uppdaterar och utvecklar en tidigare version som publicerades i februari 2020 (Parusel 2020a) och som i sin tur baserades på en mer omfattande analysrapport (Parusel 2020b).

Att motverka irreguljär migration genom möjligheter till laglig migration

Det tycks inte finnas något entydigt vetenskapligt forskningsstöd för att lagliga vägar, såsom system för arbetskraftsmigration eller antagning för akademiska gäststudier eller yrkesutbildningar, minskar strömmarna av irreguljära migranter. Frågan är väldigt svår att utforska med stöd av empiri eftersom ökningar och minskningar av olika migrationsflöden över tid påverkas av många olika faktorer — både faktorer i migranternas ursprungs- och transitländer och faktorer i destinationländer (SOU 2020:54, 97–138).

Vi kan dock konstatera att EU och dess medlemsstater knappast på allvar eller i större omfattning har försökt att öppna lagliga vägar som ett alternativ till irreguljära. De program för arbetskraftsmigration som finns i EU:s medlemsstater tenderar att vara selektiva och fokusera på högkvalificerade personer eller särskilda yrkesgrupper som ofta kommer från andra utvecklade länder. Personer i utsatta situationer har ofta varken tid eller möjlighet att ansöka om visum eller uppehållstillstånd som ges inom ramen för sådana program eller uppfyller inte de kriterier som ställs.

Program för arbetskraftsinvandring för personer som saknar formella kvalifikationer är idag ovanliga och för studier i EU krävs ofta akademisk behörighet och egna medel för t.ex. studieavgifter och levnadskostnader.

Experter har dock argumenterat att destinationsländer kan försöka att tillgodose åtminstone en del av deras behov av arbetskraft genom att hitta kandidater bland människor på flykt (Ruhs 2019; Vankova 2022). När Förenta nationernas medlemsstater antog det globala ramverket för säker, ordnad och reguljär migration 2018 skrev de under på att "utöka och diversifiera möjligheterna till säker, ordnad och reguljär migration" (United Nations 2018).

Skapandet av lagliga möjligheter för migration är också en fråga som har fått uppmärksamhet i EU, särskilt efter den ansträngda flyktingsituationen 2015–2016. År 2017 presenterade EU-kommissionen ramar för pilotprojekt inom laglig migration som EU:s medlemsstater uppmanades att implementera tillsammans med afrikanska länder. Dessa syftade till att möjliggöra laglig migration för arbete eller studier. Den underliggande hypotesen var att den irreguljära migrationen skulle kunna motverkas genom utökade möjligheter till laglig migration. Samtidigt skulle destinationsländer i EU tjäna på att rekrytera utländska arbetare till sektorer där det råder brist på arbetskraft. Argumentet var att fler lagliga vägar för migration till EU skulle kunna stärka afrikanska länders vilja att samarbeta med EU om att hindra irreguljär migration och kring återvändande, det vill säga att ta tillbaka asylsökande som fått avslag i EU (European Commission 2017).

Hösten 2020, när EU-kommissionen presenterade en ny "migrations- och asylpakt", underströks återigen vikten av att arbeta med lagliga vägar (Europeiska kommissionen 2020). Kommissionen lanserade också idén att "talangpartnerskap" skulle byggas mellan EU-länder och länder på andra kontinenter (European Commission 2021). Dessutom organiserades en ny samarbetsplattform för att främja arbetskraftsinvandring till EU tillsammans med medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter (European Commission 2023).

Än så länge har de flesta EU-samordnade pilotprojekt för laglig migration endast bedrivits i liten skala (EMN 2021). Det finns positiva erfarenheter från vilka lärdomar säkert kan dras, men pilotprojekten kan inte antas ha haft mer än marginell effekt på den övergripande migrationsdynamiken.

Det svenska systemet för arbetskraftsinvandring som en laglig väg

Sverige har internationellt varit känt för ovanligt generösa regler för arbetskraftsinvandring, vilka innebär stora möjligheter för tredjelandsmedborgare att få uppehålls- och arbetstillstånd för arbete inom yrken som kräver en hög kvalifikationsnivå eller specialistkompetenser, men också för jobb med låga eller inga kvalifikationskrav (Parusel 2020b; Calleman & Herzfeld Olsson 2015). Dessa regler har dock inte tillkommit för att öppna lagliga alternativ till irreguljär migration utan för att svenska företag skulle få rekrytera den arbetskraft de behöver.

I korthet kännetecknas det svenska systemet av att arbetsgivare har stor frihet att rekrytera utländsk arbetskraft var de vill. Den statliga inblandningen i processen är i princip reducerad till att Migrationsverket prövar ansökningar och uppehålls- och arbetstillstånd och att olika myndigheter har kontrolluppdrag för att motverka missbruk av systemet och utnyttjande av utländska arbetstagare. Den myndighetsbaserade behovsprövningen, som tidigare begränsade företagets rekryteringsmöjligheter utanför EU, avskaffades 2008. Det nuvarande regelverket kräver att arbetstagare från tredje land har anställningsvillkor som motsvarar gällande kollektivavtal eller anses vara brukliga för respektive yrke eller bransch. Den minsta månadslönen som en arbetskraftsinvandrare från tredjeland måste uppbära har länge varit 13 000 kronor.

Offentlig statistik för tioårsperioden 2009–2018 visar att de arbetskraftsmigranter som kommit till Sverige till relativt stor del (dock inte en majoritet) har varit personer från länder som också är dominerande ursprungsländer för asylsökande. Syrien, Ukraina, Irak, Ryssland, Serbien, Mongoliet och Bosnien-Hercegovina är nationaliteter som fanns bland de kvantitativt största nationaliteterna bland personer som fått arbetstillstånd under denna tioårsperiod och samtidigt också bland de viktigaste 20 ursprungsländer för asylsökande (Parusel 2020b, 78).

Även årsstatistik för 2022 visar att överlappningar mellan asylinvandringen och arbetskraftsinvandringen finns. Bland personer som fick arbetstillstånd i Sverige återfanns återigen sju av de 20 största nationaliteterna också bland de vanligaste 20 ursprungsländer för asylsökande: Turkiet, Ukraina, Iran, Ryssland, Irak, Uzbekistan och Albanien (Tabell 1).

Tabell 1 Nationaliteter bland arbetskraftsmigranter och asylsökande 2022.

Beviljade arbetstillstånd 2022		Asylsökande (förstagångsansökningar) 2022*	
Thailand	7 049	Afghanistan	2 010
Indien	5 029	Ukraina	1 975
Turkiet	986	Syrien	1 381
Kina	840	Irak	1 265
Ukraina	828	Ryssland	747
Iran	697	Uzbekistan	684
Ryssland	673	Iran	593
Pakistan	606	Colombia	573
Brasilien	581	Turkiet	469
Storbritannien	504	Eritrea	413
USA	423	Statslösa	335
Irak	411	Etiopien	328
Serbien	295	Somalia	310
Bangladesh	271	Peru	308
Egypten	266	Nigeria	288
Sri Lanka	254	Azerbajdzjan	258
Bosnien och Hercegovina	253	Nicaragua	251
Kosovo	253	Albanien	200
Uzbekistan	245	Libanon	185
Albanien	242	Marocko	179

* Siffrorna för asylsökande inkluderar inte de runt 50 365 ansökningar om tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet som registrerades under 2022.

Källa: Migrationsverket (2023a och 2023b).

Laglig arbetskraftsmigration, som är ett tryggare och säkrare alternativ jämfört med resor utan tillstånd, kan därmed i viss utsträckning ses som ett möjligt alternativ för personer som kommer till Sverige som asylsökande men som ofta saknar skyddsskäl. Bland de nationaliteter som var relevanta i båda kategorierna 2022 får exempelvis personer från Albanien, Uzbekistan, Ryssland och Irak ofta avslag på sina asylansökningar.

Arbetskraftsinvandringens möjliga roll som alternativ till asylinvandring begränsas dock av att arbetsgivare i Sverige inte har några incitament att rekrytera arbetskraft i länder som är relevanta som ursprungsländer för irreguljär migration. Företagen brukar inte rikta in rekryteringsarbetet mot just sådana länder och den svenska regeringen är inte involverad i arbetsgivarens val. Samarbete med ursprungsländer för irreguljära

migranter uppmuntras eller premieras inte. Dessutom regleras arbetskraftsinvandringen till Sverige idag inte inom ramen för bilaterala avtal mellan Sverige och utvalda ursprungsländer utan genom ett neutralt regelverk som gäller alla länder och nationaliteter.

En annan aspekt är att det svenska systemet för arbetskraftsinvandring sedan några år tillbaka tenderar att bli mindre tillgängligt för personer med låga kvalifikationer och låga löner. Som en reaktion på rapporter om missbruk av systemet av oseriösa arbetsgivare och utnyttjande av arbetskraftsinvandrare har regelverket skärpts genom till exempel utökade kontroller och införandet av bindande anställningsavtal som en förutsättning för arbets- och uppehållstillstånd. Tidigare räckte ett icke-bindande arbetserbjudande. Det är heller inte längre möjligt för arbetskraftsinvandrare att ta med sig nära anhöriga utan att kunna försörja dessa (Prop. 2021/22:134).

I februari 2023 aviserade regeringen att kraftigt höja lönetröskelen för arbetskraftsinvandring och tillika införa ett krav på att arbetskraftsinvandrare måste ha ordnat en heltäckande sjukförsäkring. Dessa systemförändringar, som är föremål för en pågående utredning, skulle – om de införs – sannolikt leda till en påtaglig minskning av arbetskraftsinvandringen till låglöneyrken (Dir. 2023:25). Därmed skulle också systemets tillgänglighet för personer utan högre kvalifikationer sannolikt minska.

Samma utredning ska även föreslå hur systemet med så kallade "spårbyten" mellan asylsystemet och systemet för arbetskraftsinvandring kan avskaffas (Dir. 2022:90). Spårbytesmöjligheten kan inte antas minska irreguljära inresor men innebär att asylsökande som fått avslag på sin ansökan under vissa förutsättningar i stället kan beviljas ett uppehållstillstånd för arbete. Undersökningar har visat att personer som byter spår ofta arbetar inom yrken med låga kvalifikationskrav (Parusel 2020b, 49–50; Riksrevisionen 2016, 48).

När det gäller gäststudier har Sverige sedan länge arbetat för att vara en attraktiv destination för internationella studenter, doktorander och forskare, och över tid har svenska lärosäten lyckats locka ett ökande antal unga personer. Samtidigt är levnadskostnaderna i Sverige höga, och studenter måste visa att de kan försörja sig under tiden i Sverige. Försörjningskravet kan vara svårt att uppfylla, särskilt för resurssvaga studenter från den

globala södern. Införandet av studieavgifter för gäststudenter 2011 har med stor sannolikhet försvårat möjligheterna ytterligare för studieintresserade från fattigare länder (Bryntesson & Börjesson 2019). Överlappningen mellan gäststuderande i Sverige och asylsökande när det gäller dessa gruppers ursprungsländer har inte varit lika stor som i jämförelsen mellan arbetskraftsinvandrare och asylsökande (Parusel 2020b, 83).

Möjligheter till reformer

Syftet med Sveriges system för arbetskraftsinvandring är idag inte att åstadkomma alternativa, lagliga invandringsvägar för personer som annars kanske skulle försöka att resa in irreguljärt och ansöka om skydd. Systemet handlar snarare om att arbetsgivare ska kunna rekrytera den arbetskraft de anser sig behöva. Men det behöver inte finnas någon motsättning mellan dessa mål. Många företag saknar idag arbetskraft och befolkningsprognoser pekar på ett ökande behov av invandring av människor i arbetsför ålder. I princip bör det inte vara uteslutet att ändra reglerna för arbetskraftsinvandringen och mottagandet av gäststuderande på ett sätt som förenar målet att tillföra Sverige nödvändig arbetskraft med målet att öppna lagliga vägar för personer som ofta reser irreguljärt. Om detta ska ske skulle följande åtgärder kunna övervägas.

- Sverige kan arbeta för att förbättra matchningen av lämpliga arbetsökande i tredjeländer med arbetsgivare i Sverige som är i behov av arbetskraft. Det skulle kunna ske via internet eller genom utlandsrepresentation av svenska företag, arbetsgivarorganisationer eller myndigheter. Matchningstjänster skulle till viss del kunna inriktas på länder som många människor idag lämnar för att resa till EU irreguljärt. En innovativ och nytänkande ansats skulle vara att inkludera diasporagrupper i Sverige i jobbmatchningsprojekt. Sverige har flera väletablerade diasporagrupper som ofta inkluderar företagare och entreprenörer.
- För att förbättra eller utöka de lagliga vägarna för att studera i Sverige så skulle stipendier och finansierade utbytesprogram kunna utvecklas och utvidgas. Även här skulle man kunna tänka sig en särskild inriktning på länder i den globala södern där unga människor är intresserade av att skaffa sig utbildningar utomlands.

- Möjligheterna till antagning för eftergymnasial utbildning i andra former än högskola och universitet, såsom yrkesutbildningar på folkhögskolor, skulle potentiellt kunna förbättras. Ett av de huvudsakliga hindren rörande icke-akademiska studier i Sverige är försörjningskraven, som gör det svårt för unga från fattigare länder att utnyttja denna möjlighet. Möjligheter till sponsring genom offentliga eller privata arbetsgivar- och branschorganisationer skulle kunna utforskas. Denna möjlighet kan vara speciellt relevant om studenter och trainees kan kopplas samman med utbildningar inom yrken där det råder brist på arbetskraft. I flera europeiska länder finns redan initiativ som kallas för "skills mobility partnerships" (EMN 2022). Dessa går ut på att europeiska företag utbildar intresserade arbetstagare delvis i deras hemländer och delvis i Europa för att sedan kunna behålla åtminstone några av dessa som arbetstagare (även personer som sedan inte erbjuds anställning i Europa kan ha nytta av dessa utbildningar.)
- Förutom dessa förslag skulle bilaterala samarbeten med tredjeländer kring migration i arbets- eller studiesyften kunna fungera som komplement för Sveriges allmänna, ursprungslandsneutrala migrationsregler. Under det nuvarande systemet, som lägger ansvaret för rekrytering helt på arbetsgivarna, kan förslaget om bilaterala samarbeten på regerings- eller myndighetsnivå te sig något ovanligt och nytt men många andra länder i Europa arbetar på detta sätt och det kan vara värdefullt ur ett migrationshanteringsperspektiv eftersom samarbete och dialog med tredjeländer om antagning av studenter, trainees eller arbetstagare skulle kunna underlätta för samarbete i frågor om återvändande av irreguljära migranter och asylsökande som fått avslag.
- Idag präglas debatten om återvändande och återtagande av ansträngningar för att öka trycket på ursprungsländer genom striktare visumregler, villkorat bistånd och ifrågasättande av förmånliga handelsregler. Om dessa påtryckningar skulle uppnå önskad effekt är dock oklart eftersom de kan upplevas som ensidiga (Parusel 2023). En alternativ och kanske mer framgångsrik strategi vore att koppla förebyggande av irreguljär migration och förbättrat återvändande till frågan om nya eller utökade lagliga vägar. Ett

pilotprojekt med något relevant land i Afrika eller Asien skulle kunna visa vägen.

- Sedan den fullskaliga ryska invasionen av Ukraina i februari 2022 har flera miljoner ukrainska medborgare och vissa andra grupper som tidigare varit bosatta i Ukraina rest in i EU, däribland Sverige, och fått tillfälligt skydd inom ramen för det så kallade massflyktsdirektivet. När perioden med tillfälligt skydd går mot sitt slut kommer det sannolikt att bli aktuellt att fundera över möjligheter till fortsatt eller förnyat uppehållstillstånd för personer som inte kan eller inte vill återvända till Ukraina. Att ansöka om uppehållstillstånd eller arbete i Sverige skulle kunna vara en möjlig väg framåt för vissa personer från Ukraina, men en sådan ansökan kan idag som huvudregel inte beviljas när den sökande redan befinner sig i Sverige. För att underlätta möjligheten för ukrainska medborgare och andra grupper från Ukraina att få arbets- eller studerandetillstånd i Sverige kan det därför bli aktuellt att överväga om det bör införas ett undantag från grundregeln att uppehållstillstånd måste sökas och beviljas innan inresa.

Referenser

Bryntesson, André & Börjesson, Mikael (2019) Internationella studenter i Sverige. Avgiftsreformens påverkan på inflödet av studenter. Delmi Rapport 2019:4. Stockholm: Delegationen för migrationsstudier.

Calleman, Catharina & Herzfeld Olsson, Petra (2015): "Inledning", i Calleman, C. / Herzfeld Olsson, P.: Arbetskraft från hela världen. Delmi Rapport 2015:9. Stockholm: Delegationen för migrationsstudier.

Dir. 2022:90 Kommittédirektiv: En behovsprövad arbetskraftsinvandring.

Dir. 2023:25 Tilläggsdirektiv till utredningen om en behovsprövad arbetskraftsinvandring (Ju 2022:11).

EMN (2021) Exploring Legal Pathways to Fulfil Labour Needs. EMN Inform. Brussels: European Migration Network.

EMN (2022) Skills Mobility Partnerships: Exploring Innovative Approaches to Labour Migration. EMN-OECD Inform. Brussels: European Migration Network.

European Commission (2017) Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the Delivery of the European Agenda on Migration. COM (2017) 558 final. Brussels, 27 September 2017.

European Commission (2021) Talent Partnerships: Commission launches new initiative to address EU skills shortages and improve migration cooperation with partner countries. Press Release. Brussels, 11 June 2021.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2921.

European Commission (2023) Labour migration: Commission and Member States advance cooperation through new platform. News article. 10 January 2023. https://home-affairs.ec.europa.eu/news/labour-migration-commission-and-member-states-advance-cooperation-through-new-platform-2023-01-10_en.

Europeiska kommissionen (2020) Kommissionens rekommendation (EU) 2020/1364 av den 23 september 2020 om lagliga vägar till skydd i EU: att främja vidarebosättning, inresa av humanitära skäl och andra kompletterande vägar. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/sv/TXT/?uri=CELEX%3A32020H1364>.

Frontex (2023) EU's external borders in 2022: Number of irregular border crossings highest since 2016. News Release, 13 January 2023.

<https://frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/eu-s-external-borders-in-2022-number-of-irregular-border-crossings-highest-since-2016-YsAZ29>.

Karageorgiou, Eleni & Stoyanova, Vladislava (2022) Massflyktsdirektivet: EU:s svar på skyddsökande från Ukraina. Delmi Policy Brief 2022:4. Stockholm: Delegationen för migrationsstudier.

<https://www.delmi.se/publikationer/policy-brief-2022-4-massflyktsdirektivet/>.

Leboeuf, Luc (2020) "Legal Pathways to Protection: Towards a Common and Comprehensive Approach?" EU Immigration and Asylum Law and Policy Blog, 3 December 2020. <https://eumigrationlawblog.eu/legal-pathways-to-protection-towards-a-common-and-comprehensive-approach/>.

Long, Katy (2015) From Refugee to Migrant? Labor Mobility's Protection Potential. Washington D.C.: Migration Policy Institute.

Migrationsverket (2023a) Beviljade arbetstillstånd 2022.

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Arbete.html>
sidan senast uppdaterad: 2023-02-17.

Migrationsverket (2023b) Inkomna ansökningar om asyl 2022.

<https://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik/Asyl.html>,
sidan senast uppdaterad: 2023-03-06.

Murphy, T. Craig (2014) "Mixed migration: Assessing the issues and implementing an effective humanitarian response". Migration Policy Practice IV/3, 23-27.

Parusel, Bernd (2020a) Laglig migration för arbete och studier. Möjligheter att få uppehållstillstånd i Sverige för personer som saknar skyddsbehov. Delmi Policy Brief 2020:2. Stockholm: Delegationen för migrationsstudier.

Parusel, Bernd (2020b) Legal migration for work and training. Mobility options to Sweden for those not in need of protection. Delmi Report 2020:2. Stockholm: Delegationen för migrationsstudier.

Parusel, Bernd & Varfolomieieva, Valeriia (2022) The Ukrainian Refugee Situation: Lessons for EU Asylum Policy. European Policy Analysis, 2022:16epa. Stockholm: Swedish Institute for European Policy Studies.

<https://www.sieps.se/publikationer/2022/the-ukrainian-refugee-situation-lessons-for-eu-asylum-policy/>.

Parusel, Bernd (2023) The external dimension of EU migration policy – new proposals, possibilities, and risks. Perspective, February 2023. Stockholm: Swedish Institute for European Policy Studies.

<https://www.sieps.se/publikationer/2023/the-external-dimension-of-eu-migration--policy--new-proposals-possibilities-and-risks/>.

Prop. 2021/22:134 Skärpta och förbättrade regler om arbetskraftsinvandring.

Riksrevisionen (2016) Ett välfungerande system för arbetskraftsinvandring? RIR 2016:32. Stockholm.

Ruhs, Martin (2019) "Can Labor Immigration Work for Refugees?" Refugees Deeply, 1 April 2019.

<https://deeply.thenewhumanitarian.org/refugees/articles/2019/04/01/how-rohingya-refugee-children-are-torn-between-languages>.

SOU 2017:103 Lagliga vägar för att söka asyl i EU. Betänkande av Utredningen om lagliga asylvägar.

SOU 2020:54 En långsiktigt hållbar migrationspolitik. Betänkande av Kommittén om den framtida svenska migrationspolitiken.

United Nations (2018) Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration. Resolution adopted by the General Assembly on 19 December 2018. New York.

Vankova, Zvezda (2022) "Work-Based Pathways to Refugee Protection under EU Law: Pie in the Sky?" European Journal of Migration and Law, 24, 86-111.

Laglig migration för arbete och studier

Möjligheter att få uppehållstillstånd i Sverige för personer som saknar skyddsbehov

Bernd Parusel

Delmi Policy Brief 2023:6
Stockholm 2023
ISBN 978-91-89701-38-0

Författaren ansvarar själv för innehåll, slutsatser och policyrekommendationer.

